

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 5. oktober 2016 i sag nr. BS 12-30/2016:

A

mod
Ankenævnet for Patienterstatningen
Finsensvej 15
2000 Frederiksberg

Sagens baggrund og parternes påstande

Under denne sag, der er anlagt den 6. januar 2016, har sagsøgeren **A** oprindeligt nedlagt påstand om betaling af 131.500 kr. med rente fra den 1. januar 2014, i sit påstandsdokument krævet erstatning for uarbejdsdygtighed med et beløb svarende til den gældende sygedagpengesats og for faktiske forøgede udgifter 40-50.000 kr., og under hovedforhandlingen som et underbilag til sin skriftlige redegørelse krævet udover den tilkendte erstatning på 24.000 kr. yderligere minimum 38.500 kr., men reelt 68.500 kr., men der er i disse beløb ikke aldersreduceret udover 1.000 kr. som i den allerede tilkendte erstatning.

Sagsøgte, Ankenævnet for Patienterstatningen, har overfor påstanden om erstatning for uarbejdsdygtighed/sygedagpenge nedlagt påstand om principalt afvisning, subsidært frifindelse, og overfor påstanden om yderligere erstatning for helbredelsesudgifter frifindelse.

Sagens nærmere omstændigheder er følgende:

Sagsøgeren blev fra den 21. september 2011 og frem behandlet på **B** i hvilken forbindelse hun blev påført en patientskade. Patienterstatningen fremstillede i deres afgørelse af 25. juni 2014 sagen således:

"Den 21. september 2011 mødte **A** til undersøgelse hos **C**. Hun så 1,0 på begge øjne. På højre øje med korrektion på +0,25. **A** oplyste, at hun havde behov for læsebrille (+2,00), og at hun ønskede brillefrihed. **A** blev oplyst om, at indsættelse af multifokal linse ville kræve lang tilvænningsstid, og at der kunne være behov for skærmbrille efter operationen. Det fremgår af journalnotatet, at **A** ofte døjede med ho-

vedpine.

blev opereret på højre øje hos **A** 12. oktober 2011. Af operatøren fik **B** besked om, at han mente, at der skulle indsættes monofokal linse, hvilket blev gjort ved en ukompliceret operation. **A**

Ved kontrol dagen efter så **A** uden korrektion ca. 0,6.

Ved kontrol den 17. oktober 2011 oplyste **A**, at hun oplevede dobbeltkonturering på både nær og lang afstand. Hun så 0,5 på højre øje.

Den 1. november 2011 så **A** kun 0,2 på højre øje med optimal korrektion. Hun følte, at hun så gennem glas, og var meget generet af det slørede syn.

Ved kontrol den 8. december 2011 var **A** fortsat generet af uklart syn og havde tiltagende skygger på bogstaver ved læsning, ligesom hun var generet af konstant ømhed i højre øje. **A** så med -1,75 sfærisk kombineret med -0,5 cylindrisk i 174 grader og 0,32 på det opererede øje.

Det fremgår af **A's** anmeldelse, at hun i hele forløbet var generet af kraftig hovedpine, og at hun ved hver kontrol blev informeret om, at hendes gener ville aftage, når hun havde vænnet sig til den monofokale linse.

Den 9. januar 2012 vurderede man, at styrkeforskellen mellem de to øjne var for stor, da venstre øje var mere langsynet, end man vidste på operationsdagen. Man anbefalede derfor korrektion på venstre øje - primært ved anvendelse af kontaktlinse.

A forsøgte herefter i en periode at anvende kontaktlinse, men uden effekt. Den 3. april 2012 oplyste **A**, at hun ønskede udskiftning af linsen til en multifokal, men hun prøvede dog i en periode at anvende briller for at forbedre generne.

Den 3. oktober 2012 blev der foretaget LASIK-behandling på venstre øje for at korrigere styrkeforskellen.

Det fremgår af **A's** anmeldelse, at hun efter laserbehandlingen fortsat var generet af sløret

syn og dobbeltkonturering.

Af journalnotatet fra 4. oktober 2012 fremgår det, at A oplevede forbedret syn, men at hun som følge af tørhedsgener var generet af sløret syn, når hun ikke dryppede med Systane.

Den 12. oktober 2012 oplyste A, at hun ikke havde oplevet nogen mærkbar bedring af afstandssynet.

Ved kontrol 11. april 2013 var A fortsat generet af dårligt afstandssyn. Hun så 1,26 med korrektion på højre øje og 1,0 på venstre øje. Man fandt antydning af grå stær på venstre øje.

Den 16. april 2013 havde A stadig problemer med at fokusere og se tingene klart på afstand. Hun blev anbefalet at benytte en svag afstandsbrille.
..."

Patienterstatningen mente ikke, at sagsøgeren var berettiget til erstatning, idet de mente, at betingelserne i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet § 20, stk. 1, nr. 1 og nr. 4, ikke var opfyldt. Patientskadeankenævnet omgjorde denne afgørelse den 27. november 2014, idet det anerkendtes, at sagsøgeren var påført en erstatningsberettigende skade i form af forskel i brydningsstyrken på hendes øjne og gener som følge heraf, jf. § 20, stk. 1, nr. 1, hvorfor sagen blev hjemsendt til Patienterstatningen til fastsættelse af erstatning og godtgørelse. Patienterstatningen traf den 25. februar 2015 afgørelse om, at sagsøgeren var berettiget til 24.000 kr. i erstatning, heraf 12.000 kr. i godtgørelse for svie og smerte. Erstatningsbeløbet var i medfør af erstatningsansvarslovens § 1 og § 1a fastsat således:

Midlertidige udgifter

Merudgift til afstandsbrille	2.000 kr.
Transportudgifter	1.000 kr.

Fremtidige udgifter

Årlig udgift efter tilskud	1.000 kr.
Erstatning 1.000 kr. x faktor 10	10.000 kr.
Lovpligtig aldersreduktion 10 procent	- 1.000 kr.
Udgifter og andet tab i alt	<u>12.000 kr.</u>

Som begrundelse for fastsættelsen af den fremtidige udgift anførte Patienterstatningen, at sagsøgeren som følge af patientskaden havde behov for en

brille til afstandssyn til afløsning af den hidtidige udgift til læsebrille. Merudgiften blev skønsmæssigt fastsat til 10.000 kr. pr. år ud fra et forventet behov for udskiftning af briller hvert 4.-5. år, og at der skulle udskiftes til en brille til 4-5.000 kr.

Sagsøgeren påklagede denne afgørelse med følgende begrundelse:

"1. I begrundelsen for de fastsatte varige udgifter er det argumenteret at jeg under alle omstændigheder skulle have en læsebrille og det derfor kun er forskellen på læsebriller og afstandsbriller der medregnes i erstatningen. Dette er ikke korrekt! Min operation var jo netop for at helt undgå briller.

Endvidere argumenteres at jeg ikke har oplyst om de forventede udgifter. Jeg er ikke blevet bekendt med at dette skulle oplyses. Hvis jeg var blevet bedt om dette ville jeg naturligvis oplyse dette.

Yderligere skal jeg bruge brille med glidende overgang jf. øjenlægens vurdering, hvilke er betydeligt dyrere end en almindelig brille. I afgørelsen er der afsat 1.000,- x 10 da man forventer at en brille holder 4-5 år. Dette finder jeg meget urealistisk da man sandsynligvis skifter briller mindst hvert andet år. Dette vil medføre en ekstraudgift på 20.000,- over de næste 10 år og ikke 10.000,- som angivet i afgørelsen. Endvidere finder jeg det urimeligt at erstatning kun kan gives for 10 år da dette vil være en ekstra udgift resten af livet.

2. Erstatning for svie og smerte er skønsmæssigt fastsat til 12.000,- Dette beløb fremkommer ved at der beregnes 1000,- pr. md. i hele behandlingsforløbet. Men hvad med resten af livet? Før brugte jeg kun læsebrille og endda ikke altid. Efter behandlingen skal jeg nu bruge briller konstant, hvilket ikke bare er meget generende men også psykisk belastende for mig. Jeg fik tilbudt operationen for helt at undgå briller og nu skal jeg bruge briller permanent! Det kan da ikke være rimeligt at et privat firma, i deres iver efter at sælge deres produkt, kan slippe så billigt fra at påføre deres patienter/kunder varig skade."

Sagsøgte tiltrådte den 24. august 2015 afgørelsen i det påklagede omfang med følgende begrundelse for så vidt angår helberedelsesudgifter og andet tab, idet afgørelsen for så vidt angår svie og smerte udelades, idet denne post ikke er omfattet af nærværende sag:

"Ankenævnet for Patientskadeerstatningen skal indledningsvist bemærke, at der alene er klaget over Patienterstatningens afgørelse af for så vidt angår spørgsmålet om erstatning for helbre-

delsesudgifter og andet tab samt godtgørelse for svie og smerte, hvorfor ankenævnet i det følgende alene behandler disse erstatnings- og godtgørelsesposter.

Ankenævnet kan til de påklagede godtgørelses- og erstatningsposter bemærke følgende:

Helbredelsesudgifter og andet tab

Ankenævnet kan tiltræde, at **A** er berettiget til erstatning for udgifter til transport, afstandsbrille og fremtidige udgifter til kombineret læse- og afstandsbriller som tilkendt af Patienterstatningen, jf. erstatningsansvarslovens § 1 og § 1a.

Ankenævnet kan supplerende bemærke, at der efter erstatningsansvarslovens § 1a, jf. § 1, stk. 1, kan tilkendes erstatning for fremtidige helbredelsesudgifter. Der kan efter bestemmelserne ydes erstatning for udgifter til rimelige og nødvendige foranstaltninger, som har til formål at søge skadelidte helbredt, eller som står i forbindelse med skadelidtes helbredelse.

I tilknytning til **A's** bemærkninger om, at det er urimeligt, at erstatningen kun gives for 10 år, da det er en udgift, hun vil have resten af livet, kan ankenævnet bemærke, at erstatningen for fremtidige helbredelsesudgifter i henhold til loven fastsættes til et kapitalbeløb, som højst kan udgøre den forventede gennemsnitlige årlige udgift ganget med 10.

Videre kan ankenævnet bemærke, at det følger af sagens oplysninger, at **A** anvendte læsebrille forud for øjenoperationen den 12. oktober 2011. **A** ville således fortsat have haft denne udgift, såfremt operationen ikke var blevet foretaget. Det er således ankenævnets vurdering, at det er korrekt at trække udgiften til læsebrille fra den fremtidige udgift til kombineret afstands- og læsebrille, eftersom **A** ville have en sådan udgift, såfremt man ikke havde behandlet hende.

Derudover er det ankenævnets vurdering, at en kombineret afstands- og læsebrille kan udformes som bifokale eller med glidende overgang, og prisforskellen på sådanne brilleglas er i dag ikke betydelig. Videre er det ankenævnets vurdering, at **A** forventeligt vil skulle skifte briller hver 4. til 5. år. Ankenævnet har herved lagt vægt på, at højre øje er stabilt, men det forventes, at venstre øjes refraktion vil ændres lidt fremover grundet de normale aldringsbetingede ændringer i

øjets linse. Ankenævnet har videre lagt vægt på, at **A** på et tidspunkt vil udvikle signifikant grå stær på venstre øje med behov for operation. Ved kontrollen den 11. april 2013 fandt man første gang antydning til grå stær. Ved en sådan operation vil man normalt stile efter en refraktion tæt på den nuværende. Det er således en tidsmæssig begrænsning på, hvor længe det øgede brillebehov kan tilskrives operationen.

Ankenævnet finder på denne baggrund, at Patientskadeerstatningens skøn over fremtidige merudgifter til kombineret afstands- og læsebrille korrekt er fastsat til samlet 9.000 kr."

Herefter blev nærværende sag anlagt.

Sagsøgeren har under sagen fremlagt en brilleblanket fra **D**, hvoraf fremgår, at glas med enkeltstyrke koster fra 600-3.500 kr. pr. par, mens flerstyrkeglas koster fra 1.400-8.500 kr. pr. par. De næstdyreste koster 7.500 kr., og tilbuddet var eksklusiv stel til 1.198 kr. **E**, har ved **F** afgivet tilbud på et titaniumbrillestel af mærket **G** til 300 euro og progressive glas til 740 euro. **H** har givet tilbud på 9.650 kr., inklusiv stel til 3.300 kr., flerstyrkeglas til 4.770 kr., og **I** 1.580 kr.

Sagsøgeren har i sin replik af 24. maj 2016 for så vidt angår tabt arbejdsfortjeneste/uarbejdsdygtighed/sygedagpenge anført, at hun ikke har været sygemeldt, da hun ikke havde fast arbejde, men arbejder på projektbasis som freelance. Under forløbet har hun ikke været i stand til at påtage sig projektarbejde i normalt omfang, dels på grund af gentagne behandlinger, og dels fordi hun havde fået at vide, at hun ikke måtte bruge briller, da hjernen skulle vænnes til forskellen på de to øjne, hvilket gjorde, at hun ikke kunne arbejde med computer ret længe ad gangen uden at få kraftig hovedpine. Det økonomiske tab er vanskeligt at opgøre. Sagsøgeren blev på et telefonmøde den 17. juni 2016 af retten vejledt om, at retten kun kan efterprøve spørgsmål, som er blevet påkendt af sagsøgte. Desuagtet har sagsøgeren i sit påstandsdokument gentaget det anførte.

Et væsentligt tema i sagen har været, om sagsøgeren har begyndende grå stær. **B**, der forvoldte patientskaden, har i forbindelse med en behandling den 11. april 2013 noteret, at der var en antydning af uklarhed i venstre øje, hvilket skulle vurderes af øjenlæge **I**, der den 16. april 2013 noterede, at sagsøgeren blev generet lidt af uskarpt afstandssyn (tv og vejskilte) på venstre øje, som hidtil havde fungeret upåklageligt til afstandsbrug, mens læsning gik fint. Hans konklusion var, at der var en begyndende uklarhed, der skulle kontrolleres efter et år. Indtil videre skulle sagsøgeren bruge en svag afstandsbrille, som hun ønskede, at **B** betalte, men det havde han afslået. Sagsøgeren var den 13. juli 2016 til behandling hos en øjenlæge **J** der ifølge en oversættelse havde fundet

begyndende uklarhed i venstre øje. Den 16. august 2016 afgav speciallæge i øjenssygdomme **K** en erklæring til "egen brug", hvori han angav, at der var klart indblik til øjenbunden. Som anledning til konsultationen anførte han, at sagsøgeren i forbindelse med en retssag mod **B** af en advokat var blevet anbefalet operation for grå stær.

Sagsøgerens endelige krav under sagen er opgjort således:

Briller med glidende overgang	5.000 kr.	-	8.000 kr.
Læsebrille	<u>100 kr.</u>	-	<u>150 kr.</u>
Merudgift briller	4.850 kr.	-	7.850 kr.
 Faktor 10 (10 år)	 48.500 kr.	 -	 78.500 kr.
Transport	2.000 kr.	-	2.000 kr.
Svie og smerte	<u>12.000 kr.</u>	-	<u>12.000 kr.</u>
Samlet krav	<u>62.500 kr.</u>	-	<u>92.500 kr.</u>

Der er i de opgjorte beløb ikke fradraget for det allerede tilkendte beløb.

Sagsøgeren har som et alternativ til afgivelse af partsforklaring fremkommet med følgende skriftlige redegørelse:

"Forløb:

Punkt 1 i mit påstandsdokument: Krav om erstatning for uarbejdsdygtighed:

Med hensyn til erstatning for uarbejdsdygtighed kan jeg blot gentage at jeg ikke har haft fast job, men udelukkende arbejdet som freelance projektleder, og efter operationen har jeg ikke kunnet påtage mig flere arbejdsopgaver i det opfang, som jeg normalt ville pga. gener som f.eks hovedpine, ubalance, dobbeltsyn osv. Da jeg ikke har en juridisk uddannelse, viste jeg ikke at jeg ikke kunne medbringe dette punkt i min påstand.

Punkt 2 i mit påstandsdokument: Krav om de faktiske udgifter:

Jeg har, efter at have fyldt været langsynet og brugte læsebriller, dvs. Kun i tilfælde af at jeg læste bøger om aftenen.

Ifølge **B** kunne mit problem løses ved en linseudskiftning på højre øje, den såkaldte multifokale linse. Dette ifølge **B** ville gøre at jeg kunne læse med højre øje, mens jeg kunne se på afstand med venstre øje.

Der skal lige tilføjes at på det tidspunkt havde jeg absolut ingen problemer med at se på afstand.

Den 12. Oktober 2011 blev jeg opereret i højre øje og fik en monofokal linse i stedet for oprindelig aftalt multifokal. Ifølge speciallæge, **I**, var monofokal linse langt bedre end multifokal.

Han opererede mig uden at kontrollere **B's** tidligere måling for multifokale linser, eller selv at foretage en ny måling af styrkeforskellen på mine øjne.

Efter 8 måneders ventetid med mange gener som bla. a. Hovedpine, smerte i øjet, dårligt syn mm. Og efter mange undersøgelser af diverse personer hos **B**, blev jeg endeligt undersøgt af den oprindelige kirurg, **I**

Han målte for første gang styrkeforskellen mellem mine øjne og fandt ud af at forskellen var alt for stor til at hjernen kunne kape det.

Noget, som han burde have gjort inden han opererede mig, hvilket ville have medført at skaden ville være undgået! Han indrømmede selv at det var en fejl!

På trods af den store fejl var jeg på det tidspunkt stadig samarbejdsvillig og ville gerne have en løsning på problemet.

Efter en lang afprøvningsperiode med både linser og briller fik jeg besked på at jeg skulle have en laseroperation nu på venstre øje for at justere forskellen.

Den 3. Oktober 2012, dvs. et år efter første operation fik jeg denne laseroperation på venstre øje.

6 måneder efter denne operation havde jeg stadig problemer med synet, hovedpine, ubalance osv. nu kunne jeg heller ikke se godt på afstanden og kunne ikke fokusere på noget.

Den 16. April 2013 blev jeg tjekket af speciallæge, **I**, hvori han fortalte at der stadig var en halv styrke for meget til at hjernen kunne kape det. Han foreslog endnu et års prøve, nu med afstandsbrille og derefter måske endnu en laseroperation, som jeg selv skulle betale !!!!

På det tidspunkt var min tålmodighed slut. Jeg indgav en skriftligt klage til **B** og senere hen til Patienterstatningen. I første omgang fik jeg afslag, idet de påstod at den kyndige læge havde behandlet mig korrekt og efter hensigt.

Jeg klagede afgørelsen over ankenævnet for patienterstatning, hvori de ændrede afgørelsen og gav mig ret i min sag.

Den 25. Februar 2015, dvs. Ca. 3,5 år efter den oprindelige operation, hvori jeg skulle døje med alle gener og problemer forårsaget af **B** fik jeg tilkendt kr. 24000 som erstatning.

Sag mod Ankenævnets afgørelse:

Ifølge erstatningsopgørelsen fra sagsøgte og under ”fremtidige udgifter” er den årlige udgift efter tilskud kr. 1000 x 10= 10000 kr. Dvs. 10000 kr. For briller med glidende overgang resten af mit liv!

Beregningen er baseret på at jeg fremover har behov for afstandsbriller. Dette er ikke korrekt, da jeg fremover har behov for briller med glidende overgang, hvilket er betydeligt dyrere end almindelig afstandsbriller. (se bilag 2)

Derudover baseres vurderingen på at jeg, under alle omstændigheder skulle have haft læsebriller, hvorfor der fratrækkes 1.000,- fra udgifterne. Dette er ikke korrekt! En læsebrille koster ca. 120,- og en flerstyrke brille som jeg nu behøver koster 8-10.000,-

Der er også lagt vægt på at jeg hver 4. – 5. år ville skifte brille. Dette er hellere ikke korrekt. Jeg tvivler stærkt på, at én brille kan holde 4-5 år ved daglig og konstant brug.

Sagsøgte har skrevet til mine kommentarer til prisen, at jeg ikke har indsendt dokumentation for fremtidige brilleudgifter, men sagsøgte har aldrig bedt mig om at sende sådan en dokumentation. Ifølge lovgivningen har sagsøgte pligt til at indsamle de nødvendige og afgørende dokumentationer.

Sagsøgte har ligeledes baseret sin vurdering på at jeg , ifølge **B** havde begyndende grå stær i venstre øje og derfor problemet med briller ville blive betragtet som midlertidigt, da jeg, under alle omstændigheder skulle blive opereret.

Mine gentagne protester mod denne påstand blev imidlertid total ignoreret.

Jeg fik endda en e-mail fra kammeradvokaten så sent som i juli-måned at, måske skulle jeg endelig få denne operation og have det overstået”!!!!

Dette utrolige insisteren på at jeg skulle have grå stær fik mig til at bruge tid og ressourcer for at undersøge det nærmere, da jeg absolut ikke følte at jeg havde symptomer på grå stær!

Jeg havde jo ikke på noget tidspunkt fået at vide, at jeg skulle have begyndende grå stær, hverken fra **B** eller anden side. Denne påstand kom efter at jeg havde indgivet klage.

Derfor henvendte jeg mig til en speciallæge i **L** juli måned og en speciallæge **M** så sent som den 11. August, for at blive undersøgt. Ved begge undersøgelser fik jeg bekræftet at jeg "ikke" har grå stær og skal heller ikke opereres!!

Ifølge sagsøgte er den undersøgelse i **M** ved speciallæge **K** ensidig og kan ikke anvendes!! Jeg må indrømme at jeg ikke forstå, hvad sagsøgte mener med "ensidig"? Enten har jeg begyndende grå stær eller har jeg ikke!!!

Hvis journalen fra **K**, som er en dansk speciallæge og som skriver dansk i rapporten er ensidig og ubrugelig i retten, er journalen fra **N** og **B** ligeledes ensidige og ubrugelige. Hvorfor kunne sagsøgte anvende den ene og ikke den anden? Sagsøgte kan i øvrigt bede om speciallægeerklæring fra **K** til enhver tid!

Faktum er at jeg hverken har begyndende eller fremskreden grå stær. Derfor kan denne påstand ikke anvendes i beregning af erstatningen.

Sagsøgte har derimod ensidigt baseret sin vurdering af min sag på **B's** journal. På trods af min gentagne Ganges protester mod denne vurdering, har sagsøgte aldrig bedt mig om en speciallægeerklæring fra en anden læge.

Sagsøgte har også ensidigt og uden prisoverslag på briller med glidende overgang vurderet en pris, som ikke holder stik.

Som svar på sagsøgtens spørgsmål om, hvorfor jeg ikke kan have en standard stel, som er billigere end det stel, som jeg har valgt, har jeg følgende kommentarer:

1- før operationen skulle jeg anvende briller, når jeg skulle læse. nu skal jeg anvende briller konstant, idet briller bliver en del af min identitet og skal passe til mig.

Jeg har nu valgt ganske almindelig stel fra mellem prisklasse. De

øvrige specifikationer til brillerne har optikeren fundet nødvendig for mine øjne afhængig af mine behov.

Jeg er ☐ og mit arbejde indebærer mange timers anvendelse af computer, dvs. Læsning på skærm osv.

Derfor er det absolut vigtigt for mig at have et par briller, der nogenlunde imødekommer mine behov og ikke forårsager yderligere gener.

Konklusion

☒ har pga. kommercielle interesser i at sælge deres produkt, dvs. øjenoperation, påført mig livslange og uoprettelige skader.

Hvordan kan det retfærdiggøres at jeg, udover gener forårsaget af ☒, skal have en betydelig ekstra udgift til briller resten af mit liv, blot fordi ☒ foretog en fejlagtig operation.

Ifølge sagsøgte må jeg ikke engang vælge en stel eller for den sags skyld det glas, som bedst passer til mig og mine behov!!

Den tilkendte erstatning for fremtidige udgifter rækker ikke engang til 2 briller.

Jeg har ikke på noget tidspunkt i dette lange, psykiske og fysiske forløb forlangt store urimelige beløb som erstatning, selv om det faktisk handler om mine øjne, som er en meget vigtig del af min krop. Den eneste erstatning, som jeg synes ville være rimelig, er at man dækker mine faktiske udgifter mht. briller.

Jeg har desværre ikke haft midler til at hyre en advokat på min sag, men jeg stoler på retssystemet og håber at man kan se sagen fra mine "øjne".

Baseret på ovennævnte forløbsbeskrivelse mener jeg at sagsøgte har truffet en beslutning på en fejlagtig og til dels usandt grundlag. Jeg håber i det mindste at blive tilkendt en erstatning svarende til den reelle udgift jeg fremadrettet er blevet påført af ☒ "

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har i sit påstandsdokument til støtte for sin påstand yderligere gjort følgende gældende:

"Ifølge patienterstatningen, havde de baseret deres vurdering af sagen på følgende:

- 1- at jeg under alle omstændigheder skulle have læsebriller
- 2- at jeg, ifølge B, skulle have begyndende grå stær på højre øje, som jeg senere skulle blive opereret for.

Mine kommentarer til ovenstående 2 punkter:

1- Formålet med operationen var at jeg skulle blive "brillefri" og ikke længere have behov for læsebriller. Før operationen brugte jeg læsebriller for at læse, dvs. at jeg derudover ikke havde brug for briller. Nu skal jeg have briller med glidende overgang hele tiden for at kunne se ordentligt og ikke få hovedpine. Dette gør at briller bliver en del af min identitet. Da disse briller skal bruges permanent skal de leve op til rimelige kvalitetskrav deriblandt antirefleks o.lign. (se bilag 2)

2- Jeg hørte påstanden om "grå stær" første gang efter at jeg havde klaget over B. En påstand, som jeg gentagne gange afviste i mine kommentarer, men som blev totalt ignoreret af patienterstatningen. De havde hverken kommenteret mine kommentarer eller bedt om speciallæge erklæring vedr. problematikken, dvs. de baserede deres vurdering ensidigt og udelukkende på B's påstand. Jeg fik endda anbefalet af kammeradvokaten for halvanden måned siden at "måske var det på tide at jeg tog mig sammen og fik opereret øjet på grund af grå stær"!!!!

Dette fik mig til at henvende mig direkte til 2 øjenlæger og bede om at blive tjekket. Ifølge undersøgelsen har jeg IKKE grå stær! Hverken begyndende eller fremskredet. Hvordan kunne B komme med denne påstand 5 år tidligere?

Min påstand:

Kravet om erstatning for:

1. Uarbejdsdygtighed/sygedagpenge i hele forløbet. Jeg har ikke været sygemeldt da jeg ikke har fast arbejde, men arbejder på projektbasis (freelance). Under forløbet har jeg ikke været i stand til at påtage mig projektarbejde i normalt omfang dels pga. gentagne behandlinger og dels fordi jeg fik at vide at jeg ikke måtte bruge briller da hjernen skulle vænnes til forskellene på de to øjne. Sidstnævnte gjorde at jeg ikke kunne arbejde med computer ret længe ad gangen uden at få kraftig hovedpine. Mit faktiske økonomiske tab er vanskeligt at afgøre, men erstatning iht.

gældende sygedagpengesats ville kunne accepteres.

2. De faktiske årlige udgifter til briller x 10. Den tidligere afgørelse var baseret på at jeg under alle omstændigheder skulle have haft læsebriller, hvorfor der fratrækkes 1.000,- fra udgifterne. Derudover påstås at de briller som jeg nu behøver koster 2000,- hvorved merudgiften altså er 1000,-
Dette er ikke korrekt! En læsebrille koster ca. 100,- og en flerstyrke brille som jeg nu behøver koster 8-10.000,- Jeg forventer at skulle købe en brille hvert andet år. Den samlede merudgift med en faktor 10 vil derfor være ca. 40-50.000.-

Sagsøgte mener at jeg kan nøjes med den absolut billigste brille af den ringeste kvalitet. Min påstand er hvorfor skal jeg have gerner af dels at bære briller permanent og dels nøjes med en brille af dårligste kvalitet, som ikke engang dækker mine arbejdsmæssige behov. Dette problem er ikke selvforskyldt, men resultatet af **B's** fejlagtige operation.

Yderligere bemærkninger:

Kammeradvokaten har udbedt sig en oversættelse af min **L** sygejournal. Sagsøgte blev pålagt at få udfærdiget denne oversættelse.

Men på uforklarlig vis er den danske oversættelse fejlagtig idet at "Refiere cirugia" blev oversat til at jeg var blevet opereret (for grå stær), hvor det faktisk betyder at det blev undersøgt om jeg skulle opereres. Denne fejlversættelse er helt central i denne sag.

Jeg må endnu engang fastslå at jeg IKKE har og IKKE er blevet opereret for grå stær.

Den 11/8 2016 blev jeg endnu engang undersøgt vedr. grå stær, denne gang af en dansk øjenlæge, **K**, som bekræftede at jeg IKKE har hverken begyndende eller fremskredet grå stær."

Sagsøgte har i sit påstandsdokument til støtte for sine påstande gjort følgende gældende:

"Vedrørende sagsøgers påstand om erstatning for uarbejdsdygtighed/sygedagpenge

Til støtte for påstanden om afvisning gøres det gældende, at Retten er afskåret fra at prøve spørgsmålet om andre erstatningspos-

ter end svie og smerte og helbredelsesudgifter.

Denne sag drejer sig om en prøvelse af Ankenævnet for Patienterstatningens afgørelse af 24. august 2015 (bilag 5), hvor ankenævnet fandt, at der ikke var grundlag for at tilkende yderligere erstatning eller godtgørelse for henholdsvis helbredelsesudgifter eller svie og smerte. Ankenævnet tog ved afgørelsen alene stilling til erstatningsposterne helbredelsesudgifter og svie og smerte, idet sagsøger kun havde påklaget disse poster (bilag 5, side 2, næstsidste afsnit).

Retten kan derfor ikke tage stilling til den del af sagsøgers påstand, der omhandler erstatning for uarbejdsdygtighed/sygedagpenge.

Til støtte for den subsidiære påstand om frifindelse, gøres det gældende, at sagsøger ikke er kommet med nogen dokumentation for, at hun har lidt et tab.

Vedrørende sagsøgers påstand om yderligere erstatning for helbredelsesudgifter

Til støtte for frifindelsespåstanden gøres det overordnet gældende, at der ikke er grundlag, endsige fornødent sikkert grundlag for at tilsidesætte ankenævnets afgørelse, hvorefter sagsøger blev fundet berettiget til en erstatning på kr. 12.000,- for midlertidige og fremtidige helbredelsesudgifter.

Sagsøger har i bilag fra **H** dateret den 20. juni 2016 fremlagt et prisoverslag på den samlede udgift til et par briller på kr. 9.650,-, hvoraf stellet kostede kr. 3.300,- glassene samlet kr. 4.770,- og behandling med Super Coat til kr. 1.580,-.

Prisoverslaget indeholder imidlertid ikke en beskrivelse af, hvorfor sagsøger ikke kan bruge et par brilleglas til for eksempel kr. 2.200,- eller kr. 4.300,- (se hertil bilag 6), ligesom der heller ikke er godtgjort for behovet for et stel til kr. 3.300,-.

Det gøres gældende, at sagsøgers tabsopgørelse strider mod hendes pligt til tabsbegrænsning.

Det er alment kendt, at menneskers syn ændres gennem livet, typisk således, at man bliver mere langsynet med alderen. Denne forandring bevirker, at det for de fleste mennesker må være påregneligt, at man skal have fremstillet briller med jævne mellemrum.

Sagsøger har ikke ført bevis for, at kadencen på brilleudskift er højere end vurderet af ankenævnet.

Ankenævnet vurderede, at sagsøger forventeligt ville skulle skifte briller hvert fjerde til femte år, idet højre øje er stabilt, men at venstre øjes refraktion vil ændres lidt fremover grundet de normale aldringsbetingede ændringer i øjets linse.

Ankenævnet vurderede også, at sagsøger inden for en årrække vil udvikle grå stær på venstre øje og at hun, henset her til, på sigt vil have behov for både operation samt efterfølgende brug af briller. Ved en sådan operation vil man normalt stile efter en refraktion tæt på den refraktion som sagsøger har på nuværende tidspunkt, hvorfor der er en tidsmæssig begrænsning på, hvor længe det øgede brillebehov kan tilskrives patientskaden.

Ankenævnets vurderinger baserede sig blandt andet på journaludskrift fra **B** (bilag C), hvor man ved undersøgelser henholdsvis den 11. og den 16. april 2013 fandt antydning til begyndende grå stær.

Sagsøger har gjort gældende, at hun ikke har begyndende grå stær og har til støtte herfor fremlagt journaludskrift fra den 1. juli 2016 på **N** og senest ved fremsendelsen af sit påstandsdokument, har hun fremlagt et lægebrev dateret den 16. august 2016, fra **K**

Journaludskriftet fra **N**, som efterfølgende er blevet oversat til dansk (bilag D) bekræfter imidlertid de fund vedrørende begyndende grå stær på venstre øje, som er anført i **B's** journal (bilag C).

Det fremgår heraf blandt andet, at man ved biomikroskopisk undersøgelse af venstre øje den 1. juli 2016 fandt begyndende uklarhed, hvilket indikerer tegn på begyndende grå stær.

Biomikroskopi er en spaltelampeundersøgelse, som blandt andet bruges til at vurdere grå stær.

I journalen fra **B** (bilag C side 27 og 28), som ankenævnet i sin afgørelse lagde vægt på, fremgår det ligeledes, at der ses begyndende cataract (uklarhed i øjets linse) O.Sin – altså på venstre øje.

Journaludskrift fra den 1. juli 2016 på **N** (bilag D) bekræfter således de fund, man gjorde på **B** i

2013 (bilag C) og som ankenævnet lagde vægt på i sin vurdering af sagen. Dermed bekræfter dette også rigtigheden af, at ankenævnet lagde vægt på, at sagsøgers øgede brillebehov som følge af patientskaden har en tidsmæssig begrænsning.

Lægebrevet fra K er ensidigt indhentet og ændrer ikke på det forhold, at der i både journalen fra N - (bilag D) og B (bilag C) fremgår, at der ved undersøgelse af venstre øje er fundet begyndende uklarhed.

Vedrørende oversættelse af L journal

Sagsøger har bestridt den del af oversættelsen der anfører, at hun er blevet opereret for grå stær på højre øje.

Det er for sagen irrelevant, hvorvidt sagsøger er blevet opereret for grå stær på sit højre øje. Det der er relevant i oversættelsen er, at det bekræftes, at der på venstre øje er begyndende uklarhed, hvilket er i overensstemmelse med, hvad ankenævnet lagde vægt på i sin afgørelse af 24. august 2015 (bilag 5).

Ankenævnet har forelagt sagsøgers indvendinger for oversætteren, som fastholder at oversættelsen (bilag D) er korrekt. Se bemærkninger fra oversætteren i (bilag E).

Sagsøger har ikke gjort indsigelser mod det der er relevant for denne sag, nemlig den begyndende uklarhed i venstre øje.

Det er sagsøger der har bevisbyrden for, at ankenævnets afgørelse af 24. august 2015 (bilag 5) er forkert. Denne bevisbyrde har hun ikke løftet. Da det er patienten der har bevisbyrden, kommer denne bevisnød således også sagsøger til skade.

Ankenævnet skal derfor frifindes, fordi sagsøger ikke har dokumenteret, at hverken den af ankenævnet vurderede meromkostning til briller eller kadencen på udskiftning af disse er forkerte."

Rettens begrundelse og afgørelse

Sagsøgte har ikke truffet afgørelse om eventuel erstatning i form af sygedagpenge for arbejdsudygtighed, og derfor kan retten ikke behandle denne erstatningspost, hvorfor sagsøgtes afvisningspåstand desangående tages til følge.

For så vidt angår yderligere helbredelsesudgifter bemærkes, at sagsøgeren inden patientskaden led af en grundlidelse, der medførte behov for brug af en læsebrille, og at patientskaden medførte et forøget behov for brug af briller.

Retten er ikke under sagen blevet bibragt en faglig, sagkyndig indsigt til at kunne tilsidesætte sagsøgtes skøn over den årligt forøgede merudgift til briller eller udskiftningsfrekvensen, og der er ikke under sagen indhentet syn og skøn eller i fællesskab indhentet en lægefaglig udtalelse. Derfor, og da sagsøgte i overensstemmelse med erstatningsansvarslovens § 1a har kapitaliseret med en faktor 10 for en varigt forøget merudgift, frifindes sagsøgte.

Sagsøgte har i sin vurdering af sagen blandt andet ladet indgå, at skadevolderen i 2013 havde fundet tegn på begyndende grå stær på det venstre øje, hvilket, når man - som sket i denne sag - kapitaliserer for et varigt forøget brillebehov, er uden betydning for sagen, men dette emne har også under selve retssagen fyldt så meget, at sagsøgeren har følt sig foranlediget til ensidigt at indhente to lægeerklæringer om emnet. Da spørgsmålet om, hvorvidt det af patientskaden forvoldte forøgede brillebehov alene skulle være midlertidigt som følge af begyndende grå stær med deraf følgende behov for operation, ikke har haft betydning for sagsøgtes udmåling af den kapitaliserede erstatning i henhold til § 1a, har sagsøgeren haft rimelig anledning til at anlægge sagen, hvorfor sagens omkostninger ophæves.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Ankenævnet for Patienterstatningen, frifindes for den af sagsøgeren, **A** nedlagte påstand.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part.

Alex Nymark
Dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Odense, den 5. oktober 2016.

Klaus Rasmussen, Kontorfuldmægtig